

Fortid – fortid – fortid**Tid: 63 millioner år siden**

Aftstand fra dig: 630 meter (forklaring på side 16-17)

Periode: danientid (underperiode til tertiærtiden)

Det danske område: store dele dækket af hav, formentlig hele Jylland

Porcelænsnegl**Vejret****Kuldioxid afløser svovldioxid****Drivhusgasser i vækst, temperaturen stiger:****Der er varmt på jorden**

For blot få millioner år siden væltede det med svovldioxid i Jordens atmosfære. Den svovlholdige gas kom fra de mange vulkanudbrud ført an af monsterudbrud i Indien. Men nu har en anden luftart overtaget, og den giver varme på Jorden.

Det er kuldioxid, der er tale om, og ligesom andre drivhusgasser lægger den sig som et lag omkring Jorden og holder på varmen.

Derfor forventer vi fortsatte temperaturstigninger, ligesom vi formoder, at vandstanden i lang tid vil blive ved med at være så høj, som den er nu. I det danske område er den flere steder op imod 200 meter.

*Haytand***Tema: Nyt liv slår til**

To millioner år var alt, hvad der skulle til.
Nye livsformer stormer frem.

Der er kun gået to millioner år, siden meteornedslaget ændrede forholdene på Jorden. Halvdelen af alle dyrearter forsvandt, og det gav plads. Siden da har alle observationer vist, at prognoser-

ne om nyt liv holder stik. Mange ændrede livsformer ser dagens lys i disse år. Og de livsformer, der havde hårde vilkår før meteornedslaget, men som har overlevet forandringerne, trives.

Korallerne kommer!

En lille larve har grundlagt verdens første koralrev på dybt vand. Og koral-væksten tiltrækker en mængde andre dyr.

Fra havbunden og til overfladen er der op til 200 meter i det danske område. Og netop på dette sted finder en sensation sted lige nu. For første gang i verdenshistorien bliver der i øjeblikket bygget et koralrev på dybt vand.

Før i tiden er koraller kun observeret på lave områder nær kysterne, men nu er betingelserne på den danske havbund altså lige de rette for korallerne.

En stor flok larver står bag

Koralrevene på det danske område er for nylig grundlagt af en flok larver. Det lykkedes for dem at slå rod i det bløde kalkmudder, som er så karakteristisk for området i disse tider. Og siden da er koralbuske af kalk skudt op med voldsom fart og flagrer nu i flere meters højde på havbunden.

Forhøjning giver mad

Ud over den bløde kalkbund, som er nem for korallerne at vokse i, er en forhøjning på havbunden lige i dette område formentlig en medvirkende årsag til, at sensationen finder sted.

Forhøjningen på havbunden giver specielle strømforhold, der fører en masse næring hen til korallerne, som breder sig med stor hast i det gunstige miljø.

Et mylder af liv

Korallerne er som paradys for mange små, nye livsformer i det danske område. I den frodige koralskov på havets bund myldrer det med liv. Der er fundet mosdyr, også kaldet bryozoa, der bygger kalkskaller ligesom korallerne.

Mellem grenene, som både koraller og bryozoa bygger, stortrives søpindsvin og snegle, muslinger og søstjerner og krabber. Med dette rige dyreliv er det ikke mærkeligt, at man ofte ser rovdyr som blæksprutter, hajer og havkrokodiller i området.

Krokodillerne har frit spil i havet

Havkrokodillen er et af de få rovkrybdyr i havet, der klarede sig gennem katastrofen. Den overtager titlen som konge af havet fra den uddøde mosasaur, dog i hård konkurrence med meter-lange hajer.

Da mosasauren stadig regerede i havet, måtte krokodillen se sig overhalet med flere længder af den effektive dræber. Faktisk måtte den også spille rollen som byttedyr. Men nu står kampen kun mod hajerne – en frygtindgydende, men dog mere overkommelig modstander.

Sammen med mosasaurerne forsvandt nemlig andre af krokodillernes store konkurrenter som fx svaneøgler, og krokodillerne regerer nu som den mest effektive jæger i koralbankerne i havet.

Lynhurtig med skarpe tænder

Med sin slanke og meget lange mund udstyret med spidse tænder snapper havkrokodillen hurtigt fisk og blæksprutter, og det bliver ikke nemmere for byttedyrene af, at krokodillen også er en meget kompetent svømmer.

Ganske vist var kridttidens afslutning en katastrofe af enorme dimensioner, men havkrokodillen er bevis på en gammel sandhed: Intet er så skidt, at det ikke er godt for noget – eller for nogen.

Ca. 1,8 m.